

ÎNCHEIERE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând cererea depusă de către Boris Vartic privind recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh,

în cauza civilă la acțiunea depusă de către Valeriu Becher împotriva lui Aureliu Zavalîșca și Boris Vartic, intervenienți accesorii notarul public Anatolie Luchian și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la constatarea nulității sau rezilierea contractului de vânzare-cumpărare a terenului,

constată :

La 30 martie 2018 Valeriu Becher a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Aureliu Zavalîșca și Boris Vartic, intervenienți accesorii notarul public Anatolie Luchian și Serviciul Cadastral Teritorial, prin care a solicitat constatarea nulității absolute pe temei de fictivitate a contractului de vânzare-cumpărare nr. 10111 din 07 decembrie 2011, autentificat de notarul public Anatolie Luchian sau rezilierea actului juridic contestat, ca urmare a faptului că la încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 10111 din 07 decembrie 2011 nu au fost respectate dispozițiile legale referitoare la condițiile de valabilitate a actului juridic, cât și nu au fost executate clauzele contractuale.

Prin hotărârea din data de 22 octombrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Becher. S-a constatat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 07 decembrie 2011 între Valeriu Becher și Aureliu Zavalîșca. S-a respins pretenția privind rezilierea contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 07 decembrie 2011 între Valeriu Becher și Aureliu Zavalîșca ca neîntemeiată. S-a încasat în mod solidar de la Aureliu Zavalîșca, Boris Vartic în beneficiul lui Valeriu Becher suma de 2 700 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 26 septembrie 2019 a admis apelul declarat de către Aureliu Zavalîșca, reprezentat de avocatul Ion Cîșlari. A casat hotărârea din 22 octombrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a respins cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din data de 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-au declarat inadmisibile recursurile lui Valeriu Becher, reprezentat de avocatul Dmitri Chistruga și a lui Boris Vartic, reprezentat de avocatul Alexandr Boldurescu.

La 10 decembrie 2021 Vartic Boris a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire în temeiul art. 449, lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție și a deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu adoptarea unei decizii noi privind menținerea hotărârii din data de 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

La 29 decembrie 2021 Vartic Boris a înaintat cerere de recuzare judecătorilor Curții Supreme de Justiție Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh de la judecarea cererii de revizuire declarată de către Vartic Boris, indicând faptul că au participat anterior la examinarea prezentei cauze în ordine de recurs, și-au expus opinia asupra cauzei, astfel există împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea magistraților vizați. În opinia lui Vartic Boris toate cele invocate cad sub incidența art. 49, alin. (3) și art. 50, alin. (1), lit. d) și lit. e) din Codul de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, studiind propunerea de recuzare a judecătorilor Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh înaintată de către Vartic Boris în raport cu materialele cauzei, consideră că urmează a fi respinsă din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 52, alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță. Propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond. Nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Articolul 53, alin. (5) din Codul de procedură civilă statuează că instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune niciunei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.

Vartic Boris a înaintat cerere de recuzare judecătorilor Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh invocând temeiurile prevăzute de art. 49, alin. (3) și art. 50, alin. (1), lit. d) și lit. e) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 49, alin. (3) din Codul de procedură civilă judecătorul care a luat parte la judecarea cauzei în instanță de recurs nu mai poate participa la judecarea ei în primă instanță și nici în instanță de apel sau în cea de recurs.

În conformitate cu art. 50 alin. (1), lit. d) și e) al Codului de procedură civilă judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă sau are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin cererea din 29 decembrie 2021 Boris Vartic a recuzat judecătorii Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh pe motiv că și-au expus opinia asupra cauzei, astfel există împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lor.

În acest sens, Colegiul constată că cererea de recuzare este bazată pe motivul că judecătorii nominalizați au interes personal direct sau indirect în soluționarea cauzei și că există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea acestora și anume că, judecătorii enunțați au participat la examinarea recursurilor declarate de Valeriu Becher, reprezentat de avocatul Dmitri Chistruga și a lui Boris Vartic,

reprezentat de avocatul Alexandr Boldurescu, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din data de 29 ianuarie 2020 au declarat recursurile inadmisibile.

Luând în considerare că obiectul cererii de recuzare vizează imparțialitatea judecătorilor, prin prisma articolului 52 alin. (5) din legea citată, instanța de recurs subliniază că nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Acest text de lege corespunde art. 6 din CEDO cu privire la dreptul oricărei persoane de a-i fi judecată cererea de o instanță independentă și imparțială, reglementare preluată în art. 20, alin.(3), art. 26, alin. (2) ale Codului de procedură civilă potrivit cărora judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie obiectivi și imparțiali.

Rostul imparțialității este acela ca partea să nu fie nici avantajată, nici dezavantajată de judecător, hotărârea trebuind pronunțată și celelalte acte procedurale trebuind a fi îndeplinite doar potrivit legii și probelor de la dosar.

Pentru asigurarea neutralității judiciare, imparțialitatea presupune doua elemente: lipsa oricărei prejudecăți și lipsa oricărui interes din partea judecătorului (CEDO, cauza Piersack vs. Belgia, hotărârea din 1 oct.1982). Potrivit Curții de la Strasbourg - jurisprudența din cauzele Hauschildt vs. Danemarca (1989), Sainte Marie vs. Franța (1992), Padovani vs. Italia (1993), Bulut vs. Austria (1996), Morel vs. Franța (2000), Didier vs. Franța (2002) - abordarea care privește primul element al imparțialității trebuie să constea într-o apreciere *in concreto*: trebuie analizată atât gândirea, cât și conduita judecătorului vizat, pentru a vedea dacă judecătorul și-a format mai înainte de a pronunța hotărârea o opinie în legătură cu modul de desfășurare și soluționare a cazului. Imparțialitatea se prezumă până la proba contrară.

În speța de față, declarantul, având calitate procesuală de revizuent, a invocat suspiciuni cu privire la imparțialitatea judecătorilor Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh, motivând că aceștia au un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lor, prin fapțul că la data de 29 ianuarie 2020, completul de judecată din care au făcut parte și judecătorii recuzați, au considerat inadmisibile recursurile depuse de către Valeriu Becher, reprezentat de avocatul Dmitri Chistruga și a lui Boris Vartic, reprezentat de avocatul Alexandr Boldurescu.

Colegiul reține că prin prisma normelor de drept ce reglementează instituția revizuirii hotărârilor, rezultă că cererea de revizuire se examinează de completul de judecată care a emis actul judecătoresc, împotriva căruia a fost înaintată revizuirea.

Cu referire argumentul invocat de către Vartic Boris precum că nu se admite participarea repetată a judecătorii Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh la judecarea aceleiași cauze Colegiul reține că acesta este neîntemeiat, ori cauza civilă se află pe rolul Curții Supreme de Justiție în ordine de revizuire, însă prin prisma art. 49, alin. (3) din Codul de procedură civilă nu se admite participarea repetată a judecătorului la judecarea aceleiași cauze în ordine de recurs.

Prin urmare, participarea judecătorilor Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh la examinarea prezentei cereri de revizuire declarată de către Boris Vartic nu contravine prevederilor art. 49-50 al Codului de procedură civilă și nu constituie împrejurare, care ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului.

Între altele, potrivit jurisprudenței CtEDO, cunoașterea profundă a dosarului de către un judecător nu implică nici o prejudecată cu privire la imparțialitatea sa la momentul judecării cauzei. În sfârșit, aprecierea preliminară a datelor disponibile din

dosar nu poate semnifica faptul că ar fi de natură să influențeze aprecierea finală. Ceea ce interesează este ca această apreciere să se facă la momentul luării hotărârii și să se bazeze pe elementele dosarului și pe dezbaterile din ședința de judecată (*Morel c. Franței, Saraiva de Carvalho c. Portugaliei*).

Înalta Curte a mai statuat că, nu este exclus ca tribunalul să aibă aceeași compoziție atunci când rejudecă aceeași cauză. Mai mult, schimbarea la nesfârșit a completului de judecători, ar fi de natură să încetinească înfăptuirea actului de justiție, obligând un mai mare număr de judecători să studieze același dosar, ceea ce ar fi de natură să impiețeze și asupra principiului respectării „termenului rezonabil” în care trebuie judecată o cauză (*Thomann c. Suediei*).

În urma celor relatate rezultă că participarea judecătorilor Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh la judecarea recursurilor depuse de către Valeriu Becher, reprezentat de avocatul Dmitri Chistruga și a lui Boris Vartic, reprezentat de avocatul Alexandr Boldurescu cu emiterea încheierii Curții Supreme de Justiție din data de 29 ianuarie 2020, prin care recursurile au fost considerate inadmisibile, nu împiedică participarea judecătorilor la examinarea cererii de revizuire înaintată de către Boris Vartic împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din data de 29 ianuarie 2020.

Rolul judecătorului este acela de a aplica legea sau a soluționa conflicte aplicând legea. Obligația de a acționa conform legii este o garanție a faptului că judecătorul nu va avea o conduită arbitrară. Mai mult, judecătorul în îndeplinirea atribuțiilor sale profesionale trebuie să fie și să apară imparțial în exercițiul funcției sale.

Pentru a asigura deplina obiectivitate în înfăptuirea actului de justiție și a proteja drepturile părților, legiuitorul a prevăzut în mod expres cazurile în care magistratul, datorită unor împrejurări de natură personală, nu poate participa la judecarea sau instrumentarea unui dosar precum și formele procesuale de rezolvare a unei astfel de situații. Împrejurările prevăzute de lege privind imposibilitatea participării judecătorilor Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh nu se regăsesc în prezenta speță.

Reieșind din cele constatate, Colegiul concluzionează că afirmațiile lui Boris Vartic în prezenta cerere sunt neîntemeiate.

În temeiul celor expuse, conducându-se de art. 50, alin. (1), lit. d) și e), art. 52, art. 53, art.269-270 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea înaintată de către Boris Vartic privind recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Maria Ghervas, Nina Vascan și Victor Burduh.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari